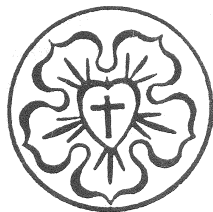

OROSHÁZI

HARANGSZÓ

1998. októbere

V. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

INGYENES

Választások elé

A Harangszó újságunk mostani megjelenéséhez képest egy hét múlva újra választ hazánk népe, hiszen ki ne tudná, hogy helyhatósági választásokra kerül sor október 18-án. Sokaktól hallottam, hogy nem akarnak elmenni választani. Pontos felmérést természetesen nem végeztem, de biztos, hogy százas nagyságrendben kaptam ezt a kiábrándult és kiábrándító információt: nem megyek el szavazni, választani. Többektől érdeklődve kérdeztem meg, vajon a májusi választásokon részt vett-e? A legtöbben "igen"-t mondtak és magyarázatul azt tették hozzá, akkor volt valami lelkesítő, de most ez nem így van... S a legtöbben a magyarázatot az akkori "összefogás"-ban lették meg. Májusban nagy élmény volt, hogy a meglehetősen különböző világértelmezésű, hitű, gondolkodásmódú emberek képesek voltak összefogni, és így az egység szelleme lengte be hazánk egét, és ez nagyon lelkesítő volt. Mert kiábrándító a széthúzás, a marakodás, a primitív koloncok miatti acsarkodás, a szűkkeblű akarnok gondolkodás, a hatalommánia, melynek szolipszista egoizmus a lényege. Ezért - mondták sokan - nem megyek el szavazni, most nincs, ami lelkesítsen, odavezessen az urnákhoz. Igen sok csalódott, elszomorodott szavazni nem akaróval találkoztam, akik tömören csak annyit mondtak: "egyszerűen nem tudjuk, hogy kit válasszunk, hát ezért inkább nem megyünk el." Mert igaz, hogy van koalíció, de mintha valami hiányozna a levegőből! Tehát inkább nem megyek el szavazni...

Alighanem ez lenne a legrosszabb döntés! Az aktív döntés helyett a passzív döntés a lehető legrosszabb megoldás, ezért - tapintatos szeretettel - nem hagyhatom szó nélkül. Ugyanis a passzív döntés is döntés, és nagy passzívum, tétlenség, eléggé el nem ítéltető érdektelenség lenne az, ha nem gyakorolnánk

állampolgári kötelességünket! Nem részt venni a szavazáson felelőtlenség, és csak nyomatékosan kérhetünk mindenkit arra, hogy tegyen elehet kötelességének. Szavazzon a szíve szerint, mi nem kötelezhetünk senkit sem, hogy koalícióra, függetlenekre, vagy másokra adja voksát, de mindenki köteles gyakorolni állampolgári feladatát.

Különben mindig választunk, aktív vagy passzív módon, de mindig választunk! Gyermekeinknek óvodát, iskolát, ifjúkorban párt és hivatást, lakó- és munkahelyet, négy évente állami és helyi előljárókat, de házirosvost és barátot, és nagyon sok mindent.

De van egyetlen egy nagyon nagy választás: üdvösség vagy kárhozat! Ez pedig a választások választása!

EZ A LEGNAGYOBB VÁLASZTÁS: és ez olyan bizonyos, mint az, hogy egyszer elkövetkezik szívünk utolsó dobbanása! ÜDVÖSSÉG ISTENNÉL VAGY KÁRHOZAT! Földi életünk legnagyobb játszámája! Mindig választunk, de földi életünk legnagyobb választása azonban ez: hol töltöd az örökkévalóságot!?

Most kis választáson kell részt vennünk: kell, szükséges, kötelességünk! Ki ki a szíve és felismerései szerint tegye, de feltétlenül tegye, bár módjában áll bárkinek kikerülnie ezt a kis választást.

A nagy választást azonban senki nem kerülheti ki: Istennel vagy nélküle, üdvösség vagy kárhozat, azaz hol töltöd az örökkévalóságot!?! Mellesleg: ennek a nagy választásnak már ebben a földi életben is adekvát, azaz megfelelő következményei vannak. Még nagyobbak, mint a kis választásoknak.

Ribár János
lelkész, esperes

HITÉLETI KISSZÓTÁR

Új sorozatot indítunk, melynek az a célja, hogy az igehirdetésben, keresztyén irodalomban használatos "hitéleti szakkifejezéseket" minél jobban megértsük, hiszen bizonyára egyetértünk Pál apostollal, hogy "a gyülekezetben inkább akarok öt szót kimondani értelemmel, hogy másokat is tanítsak, mintsem tízezer szót nyelveken." 1Kor. 14,19

Sorozatunk első témája:

A KINYILATKOZTATÁS Isten szól - hol és hogyan?

Istent fel lehet ismerni és meg is lehet ismerni. Ehhez azonban komolyan kell vennünk azt, amit Ő elmond magáról, ahogyan jelét adja létének. Ezt nevezhetjük kinyilatkoztatásnak.

Egyetemes kinyilatkoztatás

Ez tulajdonképpen nem más, mint a teremtés - és gondviselés. A teremtett világ, benne az ember, tanúskodik alkotójáról. Isten létének gondolatát vagy sejtését ébreszti az emberben - akármilyen néven is nevezi meg Istent. (Buddha, Nagy Manitu, Allah, stb.)

Az egyetemes kinyilatkoztatás három fő területe: természet, történelem, lelkiismeret.

Természet: A természet világa a maga csodálatos rendjével. A természetvallások e természetes felismerésekből indulnak ki. Érdemes elolvasni a 19. Zsoltárt!

Történelem: A történelem eseményeiben, fordulataiban gyakran látható, hogy a történelmi-társadalmi törvényszerűségek mellett még van valami, pontosabban Valaki, aki engedi vagy éppen nem engedi a fordulatokat; a legprofibb történészeket, politikusokat is meglepve. Közelmúltunk példája erre a szovjet világrendszer szédületes gyorsaságú szétesése, mely a politikatudomány legjobbjait ugyanúgy váratlanul érte, mint bárki más.

Lelkiismeret: A lelkiismeret elnémíthatatlanul tanúskodik ellenünk, hogy nem vagyunk azok, akiknek lennünk kellene. A bűnös emberben a teremtő, élő Isten tanúja. Ez az, amit Pál apostol szívbe írt törvényként említ; ez vádolja és ugyanakkor hívja az embert a tökéletesség, a Tökéletes: Isten felé; ez tartja örökös nyugtalanságban az ember szívét, olyannyira, hogy teljes nyugalmát semmiben sem tudja megtalálni. Augustinus: "Tehozzád teremtettél minket, és a mi szívünk nyugtalan, amíg meg nem nyugszik Tebenned"

Az egyetemes kinyilatkoztatás azonban nem vezet vissza az embert Istenhez; még a lelkiismeret sem biztos útmutató önmagában. Az egyetemes kinyilatkoztatás **csak arra elég, hogy fölismerjük: Isten létezik; de arra nem elég, hogy meg is ismerjük Istent** és ennek nyomán a hozzá való viszonyunk úgy igazodjon helyre, hogy közte és köztünk valóságos életközösség jöjjön létre. Ennek oka a bűn, amely az ember egész valóját, értelmét és lelki látását is elhomályosítja. Az egyetemes kinyilatkoztatás nemcsak nyilvánvalóvá teszi számunkra Isten létét, hanem el is takarja, olyan félhomályba burkolja, amelyben az ember vak módjára tapogatózik (Csel 17,27) **A vallások története tulajdonképpen az Istent kereső ember tévelygésének, Isten-félreismerésének története** - az egyetemes kinyilatkoztatás alapján.

Az egyetemes kinyilatkoztatás jelentősége abban áll, hogy menthetlenné tesz bennünket Isten előtt (Róm 1,20). A lelkiismeret arról tanúskodik, hogy az egyetemes kinyilatkoztatás alapján az azt komolyan vevő ember kétségbeesik és rászorul valami egészen másra, valami ennél is többre: a megváltásra. Ez pedig az un.

Különleges kinyilatkoztatás: Jézus Krisztus személye, élete, halála, föltámadása és ma is jelen valósága.

Kicsoda Jézus Krisztus? Urunk és Megváltónk, akikben meg is ismerhetjük, milyen is Isten. Isten a legteljesebben az ő Fiában mutatkozott és mutatkozik be nekünk: "Aki engem lát, látja az Atyát". (Jn 10,30) A különleges kinyilatkoztatás történeti jellege nemcsak az, hogy az emberi történelemben van beleágyazva, hanem az is, hogy maga az isteni kinyilatkoztatás válik történetté, történeti és valóságos tények sorozatában. De nemcsak történeti jellege van, hanem az idő korlátait túl is lépi, hiszen Jézus kereszthalála értünk, helyettünk és miattunk és a föltámadt Krisztus velünk való közössége ma is érvényes, és az erről szóló evangélium által ma is születik hit, azaz életközösség Isten és ember közt.

A különleges kinyilatkoztatás formái: ténybeli és igei

Ténybeli: Gondoljunk az Apostoli Hitvallás második hitágazatára. Egyszeri és megismételhetetlen tények, Isten cselekedete a Názáreti Jézus Krisztus által.

Igei: Isten cselekedeteiről (a ténybeli kinyilatkoztatásról) szóló ige, igehirdetés: az evangélium élő és új életet teremtő szava. Ez állandóan ismétlődik, köztünk és bennünk történik; és az arra elhivatottak igehirdetésén keresztül állandóan megújul.

**Kovács László
iskolalelkész**

Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról én is vallást teszik az én mennyei Atyám előtt

Máté 10,32

Új sorozat indult lapunk hasábjain: a bizonyágtételről, hitvallásokról és hitvallási iratokról szól. Célja nem csupán ismeretek közlése, hanem rávilágítás arra: hitünk megvallása fontos önmagunk és a világ számára. Az együttesen elmondott hangos hitvallás megerősíti hitünket: az összetartozás érzete biztosabbá teheti a keresztyéneket. /A külső támadások idején nagy szükség volt egy bázisra./ Ha kérdéseket intéznek hozzánk, van egy meghatározott, rögzített forma, amely hitünk lényeges elemeinek összefoglalása: sokszor ugyanis nehéz saját szavakkal elmondani, mit is hiszek!

Az Apostoli hitvallás a legrégebbi és legismertebb **credo** a nyugati egyházban. A keleti egyházban viszont évszázadokon át ismeretlen volt. Neve eredetéhez az a legenda fűződik, hogy a tizenkét apostol 1-1 mondatot mondott, és így alkotta meg azelőtt, hogy széleskörű missziójuk elindult.

Az első, s egyben legrövidebb hitvallásnak Filippi 2,11-et vehetjük: "...Jézus Krisztus Úr." De számos hitvallást találhatunk az evangéliumokban is például: "Te vagy a Krisztus az élő Isten fia" Mt 16,16

Az ilyen kijelentések az összetevői az un. Római Hitvallásnak, melynek szövege a III. századból való. Ez az Apostoli hitvallás elérhető legrégebb görög nyelvű szöveg. Az összehasonlítás kedvéért itt közöljük:

"Hiszek Istenben a mindenható Atyában; és Krisztus Jézusban az Ő egyszülött fiában, Urunkban, aki született Szentlélektől és Szűz Máriától, keresztre feszítettet Poncius Pilátus alatt és eltemettetett, harmadnapon feltámadt a halálból, felment a mennybe, ott ül az Atya jobbán, ahonnan jön el, hogy megítéljen élőket és holtakat; és Szentlélekben - hiszem a szent egyházat, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását. Ámen."

Eredetileg az istentiszteleten használták a kereszteleési liturgiában. A megkeresztelendő megvallja hitét azzal, hogy háromszor is kijelenti: "hiszek". Az idők során szerves része lett az istentiszteleteknek, bár a misék során továbbra is a náicei hitvallást alkalmazták.

A hitvallás hármas tagolása / a teológia nyelve ezt hitágazatoknak nevezi / is Újszövetségi háttérű:

Máté 28,19... "tegyetek tanítványa minden népet az Atya, Fiú, Szentlélek nevében."

1 Korinthus 12, 4-6 ... a Lélek ugyanaz, ... az Úr ugyanaz,... Isten, aki mindezt véghezviszi mindenkiben ugyanaz."

2 Korinthus 13,13 "Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal."

Ezek az igeszakaszok alátámasztják a trinitárius /Szentháromság/ forma jogos használatát, amellyel istentiszteleteinket kezdjük, s amely a hitvallásra jellemző.

Luther Márton nagyra becsülte az Apostoli hitvallást és a Szentírás summájának nevezte, és a tanítását nélkülözhetetlennek tartotta. Ezt bizonyítja a Kis és Nagy káté is, melyben magyarázza a hitvallás tartalmát.

A XIX. század kritikai áramlata a keresztyénségnek ezt a kincsét sem kímélte: az antik világképet bírálva elutasítja a Szentlélektől való fogantatást, illetve Jézus pokolra szállását.

/Érdemes a Bibliát fellapozni Máté evangéliuma elején, elolvasni az angyali üdvözlőletet, illetve Péter leveléből a 3. fejezet 19. versét. A Szentírás ugyanis a mérce, amelyhez mindent mérnünk kell!/
1935-ben Karl Barth magyarázta, és keresztyén hitünk centrumának nevezte. Ő szükséghelyzetben tért vissza a tiszta forráshoz, hiszen a nemzeti szocialista német keresztyének ettől homlokegyenest eltérő álláspontot képviseltek.

Az egész világ keresztyénsége ismeri, mindenhol elterjedt: ökumenikus mozgalmakban tehát méltán jelent támpontot.

Mi magunk minden istentiszteletünkön elmondjuk, egyházi cselekménynél használjuk: kereszteleés, temetés.

Amikor hitünk ingadozik, jó sokszor elmondani, hiszen minden egyes szavában erő rejtőzik, és a hitágazatok magukba foglalják a legfontosabb tudni- és hinni valót Istenünkről: mindenható, feltámadt ...

Amikor hitünk hiányosságokkal küszködik és feledékeny, jó és tanácsos feleleveníteni: "eljön ítélni élőket és holtakat:"

Őrizzük meg és gyakoroljuk: akár naponta is!

Skorka Katalin
s.lelkész

Megtörtént események

Jeles ünnepünk volt 1998. szeptember 6-án, vasárnap: D. Dr. Harmati Béla püspök-elnök a templomban tartott ünnepi istentisztelet után felszentelte az evangélikus iskolánk újonnan épült tetőterét, és így ezután már az iskolánk neve: Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium. Sokszor hírül adtuk, hogy a gimnáziumi osztályok 6 + 6-os rendszerben tanulnak, azaz hatodik osztályos korban lehet a gimnáziumunkba jelentkezni, amely folytatja tovább az általános iskola nyelvszakos specifikumát. Tehát elsősorban azokat hívjuk, akik idegen nyelvet - angol és németet - magasabb szinten kívánnak elsajátítani. Ennek érdekében kedvező tárgyalások folynak un. angol és német testvér-gyülekezeti kapcsolatokról, melyben segítségünkre van a Püspöki Hivatal külügyi munkatársa is.

XX

Szeptember 13-án közel 100 tagú gyülekezeti küldöttség - két busszal, személykocsikkal - vett részt Győri Gábor lelkészünk pestszentlőrinci beiktatásán. Szép alkalom volt, még ha nekünk nem is tetszett annyira, mert a veszteségünket juttatta eszünkbe. A beiktatás istentiszteletén D. Dr. Harmati Béla püspök-elnök úr végezte az igehirdetés szolgálatát, Szirmai Zoltán esperes (Pesti egyházmegye) pedig a beiktatás szolgálatát. A közgyűlés keretében a köszöntésem lényegét egy képbe sűrítettem bele: vidékünkön ringó búzamezők vannak, hiszen nagyon jó a talaj, de talán kemények voltak a szívek; a fővárosi ember kemény talajon jár, flaszteren, de talán lágyabbak a szívek és jobb a befogadó készségük. Gyülekezeti kórusunk (pedagógus énekkar Mosolygó Miklós vezetésével) nagyon szépen énekelt a templomban. Délután közepén indultunk haza, végül is szép nap volt. Azóta már az ifjúsági csoportunk újra szolgált Pestszentlőrincen.

XX

Szeptember 20-án beiktattuk új kántorunkat, Keveházi Mártát hivatalába, miután őt hívtuk meg a kántori szolgálatra a jelentkezők közül. Isten áldása legyen kántori szolgálatán a Gyülekezetünkben. Örömmel vettük tudomásul, hogy kántori oklevele mellett óvónői, tehát főiskolai végzettsége is van, és szívesen vállalt hitoktatást is a gyülekezetünkben. Kérünk mindenkit, fogadjuk szeretettel, hogy pilisi otthona helyett otthonra leljen köztünk is.

XX

Szeptember 25-27. között zsinaton vettünk részt. Újra ülésezik a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényhozó testülete, a Zsinat, és gyülekezetünkől e sorok íróján kívül részt vettek még: Koszorús Oszkár presbiter, mint az egyházmegye zsinati rendes tagja, valamint Jantos Istvánné igazgatónő, az egyházi pedagógusok országos zsinati tagjának póttagja. Megszületett a Zsinat azon döntése, hogy három egyházkerület lesz 2001. január 1-től, ami azt jelenti, hogy három püspökünk lesz. A területi beosztás számunkra elfogadhatóan úgy alakult, hogy továbbra is Budapesten lesz a Püspöki Hivatal, változatlanul a Puskin utcában. Egyelőre felkértük D. Dr. Harmati Béla püspök-elnök urat, hogy vállalja továbbra is a püspöki szolgálatot a mi, un. Déli Egyházkerületünkben.

XX

Október 4-én istentisztelet keretében tettek esküt azok az új pedagógusok, akik az első ünnepi eskütétel (1996.) óta kerültek egyházi iskolánkba, és vállalták velünk a szép és Istennek tetsző szolgálatot. Életükre és szolgálatukra így is Isten áldását kérjük!

XX

Különbféle megalapozatlan és furcsa lélektől (antilélektől) fakadó híreszteléseket megcáfolólag közöljük azt a tényt, hogy 1998. október 2-án, pénteken délután 3 órai kezdettel számvevőszéki ellenőrzés volt a Lelkészi Hivatalban. Ez a vizsgálat a Hivatal pénztárára vonatkozik, a pénztári ügyek szabályosságát veszik nagyító alá a Számvevőszék vezetője és tagjai, és ilyen tüzetes vizsgálatra negyedévente kerül sor. A SZVSZ elnöke Pataki Etelka kitűnő, precíz és lelkiismeretes pénzügyi szakember, valamint segítségére vannak Bánki Horváth Jolán és Rédei Ilona egykori banki dolgozók, valamint Tóth Kálmán, Király Ferenc, Ádász Ferenc és Bérces Elemérné testvéreink. A vizsgálat órákat vesz igénybe és arról pontos jegyzőkönyv készül.

Hálát adunk Istennek minden olyan eseményért, történésért, melyet az elmúlt hetekben átélhettünk, de köszönetet mondunk minden kedves munkatársunknak is, akik segítettek abban, hogy alkalmaink és ünnepeink jó rendben menjenek végbe.

Szerkesztő

Az aradi vértanúkra emlékezünk /Elhangzott az Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium október 6-i megemlékezésén/

A világosi fegyverletétel után Ferenc József korlátlan hatalmat adott a kegyetlenkedéseiről hírhedt Haynau tábornoknak. Ez az elvakult hóhér a lázadók minden főnökét fel akarta akasztani. 12 tábornok és egy ezredes, valamint **gróf Batthyány Lajos** miniszterelnök kivégzését szándékosan időzítették október 6-ára. 1848. október 6-án Bécsben a magyarok megsegítésére tört ki a második forradalom. Haynau emlékeztetőül és megtorlasként jelölte ki ezt a napot az ítéletek végrehajtására. Batthyány Lajos kivégzése azért is különös jelentőségű, mert az ő személyében kívánták elpusztítani a függetlenség gondolatát is.

A szabadságharc honvédtisztjeit az aradi vár börtönében tartották fogva. Magyarország teljhatalommal felruházott ura, Haynau tábornok 14 tagú haditörvényszéke - tanúk meghallgatása, védők részvétele nélkül - olyan honvédtiszteket ítélte halálra, akik a szabadságharc kitörése előtt a császári és királyi hadseregben tisztként szolgáltak, és a szabadságharc alatt tábornoki rangot értek el. E katonák sokban különböztek: néhányan forradalmárnak vallották magukat, mások csak esküjükhöz kívántak hűek maradni. A magyarokon kívül volt közöttük német, osztrák, horvát és szerb; kisnemes, polgár és főnemes; dúsgazdag és vagyontalan; voltak közöttük barátok és ellenségek. De egyben azonosak voltak: hősiességgel harcoltak a magyar szabadságért, nemzeti függetlenségünkért, s ezért életüket áldozták.

Amikor az évfordulón rájuk gondolunk, az emlékezés percei nem felhőtlenek: zavartan és kényszeredetten döbbenünk rá, hogy a 13 hőst legtöbbször nem tudjuk megnevezni, eljutunk 3-4 névig, s aztán megtorpanunk, elbizonytalanodunk, szégyenkezünk.

Nem kívánom feleleveníteni e derék, tisztességes katonák teljes életútját. Csak egyet szeretnék felidézni a legendás 13 vértanú nevét, utolsó óráik felelevenítésével átélhetővé tenni tragikus sorsukat, hősi halálukat.

Az első: Desseffy Arisztid, 47 éves.

“Csoda, hogy minden magyart ki nem irtottak a Habsburgok 300 év óta” - mondta a siralomházban, majd mély álomba merült.

“Tiszta lelkiismeretem van, s az hagyott aludni” - magyarázta papjának, majd teljes nyugalommal állt a kivégzőosztag elé.

A második: Lázár Vilmos, 34 éves

Kivégzése előtti éjjel írta feleségének: “Adj gyermekeink mindegyikének, ha kilép a világba, egy emléket tőlem - élő jeléül annak, hogy az, aki becsületesen és tisztán élte egész életét - nyugodtan bír meghalni, ha ártatlanul is, mint én.”

A harmadik: Schweidel József, élt 53 évet.

Egy szemtanú szerint nem engedte, hogy a szemét bekössék. Kezében azt a fészületet tartotta, amelyet mindenkor, a csatákban is magával hordott. A vérével befröcskölt keresztet apja - utolsó kívánságának megfelelően - eljuttatta fiának, aki szintén az aradi várban raboskodott.

A negyedik: Kiss Ernő, élt 50 évet

Ő sem engedte a szemét bekötni. “Szegény hazám! Isten büntesse meg hóhérainkat!” - kiáltotta a sortüz eldőrdülése előtt. A lövések csak megsebeztek. Ekkor így szólt: “Hát én rólam elfeledkeztek?” Egy altiszt közvetlen közélről lötte agyon.

Az ötödik: Poeltenberg Ernő, 36 évet élt.

A bíróság kötél általi halálra ítélte, elsőnek kellett meghalnia. Mikor a tábornokok a kivégzés hajnalán a várudvaron gyülekeztek, Poeltenberg végignézte társain így szólt: “Szép kis deputáció megy az Úr Istenhez, hogy a magyarok ügyét képviselje!”

A hatodik: Török Ignác, 54 éves volt.

Kivégzése előtti éjszakán sem cáfolta meg hivatását és szenvedélyét - egy, a várerődítéssel foglalkozó szakmunkát olvasott. Amikor a pribékek a bitóhoz vezették, Tichy őrnagy gúnyos megjegyzésére így vágott vissza: “Szégyellje magát Ön, hóhérlány!” A kivégzés előtti pillanatokban szívszélhűdés érte, már csak holttestét akaszthatták fel.

A hetedik: Láhner György, 54 éves volt.

Utolsó estéjén feleségét és 5 éves kislányát fogadta. Mikor eltávoztak tőle, elővette fuvoláját s a

Lammermoori Lucia híres hattyúdálát játszotta el rajta búcsúzóul.

A nyolcadik: Knezic Károly, 41 évet élt.

Utolsó óráiról keveset tudunk. Felesége a tragédiát követően megőrült és meghalt. Az árván maradt gyerekeket Bartakovics Béla egri érsek neveltette fel gondos bőkezűséggel.

A kilencedik: Nagysándor József, 45 évet élt.

Menyasszonyához intézett megindító hangú levelében nemcsak tőle, az élettől vett végső búcsút: "Most, hogy leszámoltam végképp a világgal, fájdalmasan ugyan, de nyugodtan nézek szembe sorsom jövőendő alakulásával... mindent elvesztettem, csak az irántad való végtelen, hártartalan szeretetemet nem."

Amikor sorra került, a latin mondást idézte: "Hodie midi, cras tibi!" /"Ma nekem, holnap neked!"/ "Éljen a haza!" kiáltással halt meg.

A tizedik: Leiningen-Westerburg Károly, mindössze 30 évet élt.

A börtönben 1849. október 5-én kelt levelében feleségének írta: "A gyermekek meg vannak kímélve a fájdalomtól, és ez jól van így, ők a te szavaidból ismerik meg apjukat, és ki mondhatná meg nekik jobban, mint te, hogy apjuk, bár az emberi törvények elítélték, szívében becsületes ember volt, aki meggyőződéséért halt meg."

A tizenegyedik: Aulich Lajos, 56 éves volt.

A szabadságharc e kitűnően képzett, rendkívül vonzó személyiségű katonája, akit még a halálos ítéletet kihirdető törzshadbíró is "kiváló embernek" nevezett, nyugalmát a kivégzése előtti éjszakán sem vesztette el, Horatius verseit olvasgatva várta a halált.

A tizenkettedik: Damjanich János, 45 éves volt.

Betegen került fogságba. Feleségét vigasztalván, biztos kézzel nyúlt a toll után, s forró érzélemmel írta le e sorokat:

"Ima kivégeztetésem előtt, 1849. október 5-ről 6-ra virradóra.

Mindenség Ura! Hozzád fohászok! Te erősítettél engem a nőmtől való elválás borzasztó óráiban, adj erőt továbbra is, hogy a kemény próbát: a becstelen, gyalázatos halált erősen és férfiasan állhassam ki. Hallgasd meg, ó, Legfőbb Jó, vágyteli kérésemet! Te vezettél, Atyám, csatákban és ütközetekben - Te engedted, hogy azokat kiállhassam, és a Te védelmező karod segített

némely kétes küzdelemből sértetlenül kilábolni - dicséртessék a Te neved mindörökké!

Oltalmazd meg, Mindenható, az én különben is szerencsétlen hazámat a további veszedelemtől! Hajlítsad az uralkodó szívét kegyességre a hátramaradó bajtársak iránt, és vezérelj akaratát a népek javára! Adj erőt, Atyám, az én szegény Emíliámnak, hogy beválthassa nékem adott ígérteit: hogy sorsát hitének erejével fogja elviselni.

Áldd meg Aradot! Áldd meg a szegény, szerencsétlenségbe süllyedt Magyarországot! Te ismered, ó Uram, az én szívemet, és egyetlen lépésem sem ismeretlen előtted: azok szerint ítélj fölöttem kegyesen, s engedj a túlvilágon kegyes elfogadást találnom! Amen.

Emíliámnak vigasztalásul:"

Damjanich

Útött az óra, az ajtó felnyílt, Damjanich felállt, s mankójára támaszkodva elindult. Alig telt e pár negyedóra ... s a vigasztalt Emília árva, s a vértanúk könyve egy dicső névvel gazdagabb lett. Ő vigasztalt, s ki vigasztalá őt? Nemes önérzete és ... amiért elvérzett ... szabadság angyala!

A tizenharmadik: Vécsey Károly, 42 éves volt.

Utolsóként halt meg, s végig kellett néznie társai kivégzését. A szemtanúk elbeszélése szerint - mivel már nem búcsúzhatott el senkitől, az előtte kivégzett Damjanich János kezét csókolta meg.

A holttestek sorsa külön regény. Különböző viszontagságok után végül - kettő kivételével - ma az egykori vesztőhely közelében álló emlékmű kriptájában nyugszanak. Kiss Ernő a német eleméri templomban, Desseffy Arisztid pedig a margonyai családi sírboltban alussza az örök álmot.

Tetteik és dicső helytállásuk emléke immáron a legértékesebbek közé tartozó része a történelmileg kiformalódott közösség, a magyar nemzet szellemi öntudatának. De csupán minden egyes magyar ember lelke legmélyén teljesebben be a költő egyedüli igazként megálmodott reménye:

"Hol sírjaink domborulnak
Unokáink leborulnak
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket"

Szivárvány

Ünnepelni mindig nagyon jó és Isten kegyelméből újra meg újra akad örülnivalónk. Nemcsak azért, mert talán sikerül vágyainkat "kevesebbre mérni", mert ajándékai lépten nyomon gazdagítják életünket, hálás örvendezésre indítanak.

Szeptember 6-án nagy ajándékért adhattunk hálát: megünnepelhettük gimnáziumunk újraindulását, az evangélikus iskolára felépített tetőtér, a szép, tágas díszterem, az új tantermek elkészültét. Együtt ünnepelhettünk, sokféle korosztály tagjai, más-más emlékekkel, de egy szívvel. Közöttünk lehettek néhányan régi tanáraink közül, itt lehettünk sokan, akik még a régi Evangélikus Gimnázium növendékei voltunk, s itt voltak még többen a fiatalabbak, akiknek ez az esemény, ez az iskola a ma valóságát és a jövőndő reménységét jelenti. Különösen megható, hogy éppen 50 évvel az államosítás után kerülhetett sor erre a szép eseményre.

Mondhatnánk azt is, hogy ezzel helyreállt az ötven év előtti rend, visszakerült az, amit az erőszak elvett. Az élet megy tovább...

Mégis, itt meg kell állnunk! Látnunk kell, mennyi akadályt, nehézséget kellett legyőzni, mennyi ellenállással és értetlenséggel kellett megküzdeni, mire idáig jutottunk. Látni kell az óvodát, az elvett evangélikus iskolák helyett megkapott általános iskolát, a szervezés erőpróbáit, és a néha reménytelennek látszó anyagi gondokat. Mindezekkel szembe kellett nézniük lelkéseinknek, gyülekezetünk vezetőinek, pedagógusainknak, mindazoknak, akik szívvel-lelékkel dolgoztak a célért. Legfőbbsképpen pedig látnunk kell Isten kegyelmét, amivel megáldotta a jó igyekezetet, s hisszük, hogy az erőt is megadja majd a megnövekedett teher és felelősség elhordozására.

Istentisztelettel kezdődött az ünneplés. Ribár János esperes köszöntését követően D. Dr. Harmati Béla püspök hirdette az Igét a Péld 9,10 alapján, amit az iskola "mottóul" választott: "A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme". Püspök úr Jantos Istvánné iskolaigazgató kedves szavai után megáldotta az iskola zászlóját. Ezt a zászlót az ötven éve végzett osztály tagjai ajándékozták az új iskolának. Ők az utolsók, akiknek érettségi bizonyítványát még az eredeti "Sola fide" feliratú körbélyegző díszíti.

Az istentisztelet után, a reggel óta vigasztalanul szakadó esőben átmentünk az iskolába. Mosolyogva állapítottuk meg, hogy az első esőpróbát kiállta a tető.

Püspökünk a díszteremben, meghatóan szép szertartással szentelte fel az új épületet.

Ribár János esperes beszámolt az építkezésről, köszönetet mondott a püspöknek az országos Egyház támogatásáért, megemlékezett a gyülekezet és iskola összefogásáról.

Győri Gábor - nemrég még orosházi, most már pestszentlőrinci - lelkes felidézte az egyházi oktatás újraszervezésének nehéz éveit, megszokott szerénységével háttérben hagyva saját szerepét. Mindannyian éreztük, hogy még egészen orosháziként

állt előttünk, percekre elfelejtve - feledtetve a pár héttel korábbi búcsúzást és azt, hogy ő itt már "csak" szeretett, nagyon kedves vendégként van jelen.

Az evangélikus óvoda szép köszöntését Révész Józsefné intézményvezetőtől hallhattuk.

A vendégek közül elsőként Jankó Béla, az 1948-ban érettségizett osztály tagja fogalmazta meg gondolatait, érzéseit, Isten áldását kérve az intézmény munkájára. Őt követték a közelebről - távolabbról érkezett lelkészek. A levélben és táviratban érkezett jókívánságokat esperesünk, Ribár János ismertette.

Velünk örültek azok a politikusok, akik lelkükben magukénak érzik, szívükön viselik az egyházi oktatás ügyét. Dr. Varga István, Dr. Dancsó József országgyűlési képviselők után Bene András fejezte ki jókívánságait.

A felemelően szép ünnepség végén együtt énekeltük el a Szózatot.

Addigra az eső is elállt. Szivárvány tűnt fel az égen, szép jelképe a reménységnek. Színes íve hídként sugall, és azt a múltat a jövőndővel, bizakodást sugall, és azt a szívből fakadó kívánságot, hogy legyen a múlt emléke hajtóerő, példa és biztatás. Fénysugár, amely messze világít, hogy el ne tévedjünk az úton.

De, ha mégis..., ha újból körül fogna a sötétség, legyen vezérünk és pajzsunk, oltalmunk és erős várunk a mi Istenünk!

Fürst Enikő

ÍGY KEZDŐDÖTT ...

Meghatva olvastam dr. Buda István és Fürst Enikő visszaemlékezését a régi evangélikus gimnáziumra. Eszembe jutott, hátha valakit érdeket a kezdet is, ezért írok.

1936 - 44. között voltam iskolánk tanulója. 1. osztályban Török István rajztanár, festőművész volt az osztályfőnökünk. Szigorával szépen ráncbaszedte a 10 évesek vidám csapatát.

1937 őszén, 2. osztályos korunkban érkezett Budapestről Orosházára Frenyó László tanár úr, latin szakos tanár, aki a 2. és 3. osztályban osztályfőnökünk volt. Vele a derű és a tudás utáni vágy költözött a szívünkbe. Ő tősgyökeres orosházi lett, innen nősült és ma is hű Orosházához.

4. és 5. osztályban a felejthetetlen Zoltai István lett az osztályfőnökünk. Vártuk a történelem óráit. Ittuk a szavait. Ekkor írta alá utoljára a bizonyítványunkat dr. Benkő István igazgatónk, akit mélységesen tiszteltünk. Iskolánk vesztése lett, hogy nyugalomba vonult. Amíg élünk, őrizzük emlékét.

6.7.8. osztályban dr. Tömböly János vezette az osztályunkat. Maga volt a megtestesült jószág.

A hitoktatónk Koszorús Oszkár - mindenki Oszi bácsija - volt. Szerettük, tiszteltük. Fialat hitoktatónk, Szíjjas Pál a fronton elesett, úgy, mint kiváló matematika tanárunk, Enessey László. Amíg élünk, emlékezünk rájuk.

Milyen jó, hogy sok tanárunkra gondolhatunk vissza hálás szeretettel.

Kunszeri Miklósné

Háger Erzsébet

ÚJ HÍREK A HAJNAL ÓVODÁBÓL

Szeretettel és Isten iránti hálával számolunk be a gyülekezetnek óvodánk eseményeiről!

Az új tanév nagy átalakításokkal, változásokkal kezdődött, a Bajor Egyház anyagi segítségével. Két csoportszobánk valóban szoba lett. Otthonosabb, változatosabb játszó lehetőségeket jelent a galéria beépítése a gyerekeknek. Az új parketta burkolat a padlón nemcsak esztétikus, hanem melegebb is.

A megváltozott környezet nemcsak a külsőségek átalakítását jelenti, hanem az óvónők pedagógiai munkájának megújulását is. Új módszerek, lehetőségek kipróbálását, a megváltozott életterben. Új szokások, szabályok kialakítását, melyek a gyermekek érdekében kerülnek bevezetésre. Mindannyiunk számára nagy kihívást jelent az átalakuló óvodai munka, mivel az ország evangélikus óvodáiban dolgozó kollégáink számítanak arra, hogy Orosháza modell lesz a számukra.

Továbbképzések szervezését tervezzük november közepétől, folyamatosan lehetőséget biztosítva az érdeklődőknek a látogatásra.

Ugyanakkor a gyülekezet minden tagjának is tart kapukat kínálunk. Látogassanak meg minket, nézzék meg, hogyan neveljük evangélikus szellemben a gyermekeinket.

Az Evangélikus Iskolával és Gimnáziummal kialakított szoros, szeretetteli együttműködésünk ebben az évben is folytatódik.

Az iskola tanáraival való kapcsolatfelvétel a nyelvi foglalkozások ismételt bevezetésével kezdődik. Német és angol nyelvvel való ismerkedés lehetőségét tudjuk megteremteni a nagycsoportos gyermekek számára, az iskola nyelvtanárainak segítségével.

A bajor egyházzal való kapcsolatunk újabb állomása Sabine Wiegmann lelkész nő és Herbert Österreicher kertépítő mérnök úr október eleji szakmai látogatása. Az óvoda kertjének átépítését tervezzük ismét bajor segítséggel. A szabadban való játéktér kialakításánál ismét az a legfontosabb szempont, hogy a gyermekeket olyan udvari játékok vegyék körül, amelyek fejlesztik ügyességüket, állóképességüket, egyszóval erősebbek, önállóbbak, egészségesebbek legyenek. Ugyanakkor a kert átalakulása új ötletek, lehetőségek kipróbálását is jelenti óvodásainknak.

Az új helyi óvodai programban, melyet most állítunk össze, a legfontosabb elemek a következők:

- legyen gyermekközpontú a nevelés,
- a környezet három dimenziós játék lehetőségeket teremtsen,
- legyen a gyermekek önállósága, szabadsága megfelelő keretek között,
- természetes körülmények között, természetes anyagokkal ismerkedjen meg,
- a gyermek ismerje azokat a szabályokat, amit be kell tartania,
- a gyermekek érezzék és tudják, hogy bízunk bennük, de követelünk is, mert szeretjük őket.

Óvodánk az idén húsz éves. Sok minden felújításra szorul, sok minden tönkrement a használat során, de anyagi lehetőségeinkhez mérten folyamatosan próbáljuk meg a hiányokat, gondokat megszüntetni. Ehhez nagyon nagy szükségünk van az orosházi gyülekezet évenkénti komoly segítségére, az országos egyház és a bajor egyház támogatására. Amit hálával köszönünk.

Nélkülözhetetlen az anyagiakon túl, hogy óvodánk pedagógia munkájában a gyülekezet lelkésze, mint munkatársunk részt vegyen.

Skorka Katalin lelkész nő személyében igazi segítőtársra találtunk. Szeretettől sugárzó egyénisége, gyermekszeretete igazi öröm a számunkra. A bajor kapcsolatok építésében német nyelvtudásával, pedagógia érzékével nagy segítség nekünk.

A gyülekezet vezetőinek jóindulatú együttműködése, segítségnyújtása a biztosíték számunkra, hogy megbirkózhassunk a nehézségeinkkel.

Mégis a legfontosabb, hogy óvodánkban minden nap megéljük:

JÓ ITT NEKÜNK EGYÜTT, AZ ÚR JÉZUSSAL KÖZÖSSÉGBEN ÉLNI!

Bármi gondunk van, ez az ige erősít bennünket:

Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok.

/1 Pét.5,7/

Révészné Tóth Erzsébet
óvodavezető

Egyházközségünk rendkívüli alkalmai

1998. október 11-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel **SZERETETVENDÉGSÉG** a diakóniai munkásunk által látogatott időseink tiszteletére. Immár 2 éve, hogy Váginé Ilonka rendszeresen látogatja azokat az idős, általunk ismert gyülekezeti tag testvéreket, akik segítségre szorulnak, és nincs módjuk a család vagy a rokonok segítségét igénybe venni. Most (október 11.) pedig szeretetvendégség keretében szeretnénk őket köszönteni, és hívunk minden kedves testvérünket erre az alkalomra.

1998. október 18-án délután 14 órai kezdettel beiktató istentisztelet a Kardoskúti Leánygyülekezetünkben, tekintettel arra, hogy Győri Gábor lelkész távozása után Skorka Katalin s. lelkész vette át a leánygyülekezeti szolgálatokat. Szolgálatára Isten áldását kéri a leánygyülekezet Presbitériuma, vezetősége és maga a szolgálatot vállaló is. A 14 órakerkezdődő iktató istentisztelet után szeretetvendégség keretében kötetlen szeretetközösségben vehetünk részt. A beiktatás szolgálatát illetékesként e sorok írója végzi.

MEGHÍVÓ OPERA-KONCERTRE

1998. október 25-én, vasárnap 17 órai kezdettel adja elő a Szegedi Nemzeti Színház Énekkara és Szimfonikus Zenekara Pál Tamás Liszt-díjas karmester vezényletével az evangélikus templomunkban

VERDI: STIFFELIO

című operáját. Szereplők: *Albert Tamás, Altorjai Tamás, Réti Attila, Keszei Borbála, Piskolti László művészek*, karigazgató: Gyüdi Sándor.

Nagyon nagy szeretettel hívjuk fel mindenki szíves figyelmét erre a jeles alkalomra, tekintettel arra, hogy szép ajándék mindenki részére, mert nem kérünk belépődíjat senkitől, bár támogatást köszönettel elfogadunk. Az előadók létszáma kb. 80 fő lesz, ezért is nagyon szeretnénk, ha minél többen eljárnának erre az alkalomra. Másrészt természetesen azért is, mert kitűnő művészi élményt jelent a Verdi-opera megtekintése. Témája a János evangéliumában (8. fejezet) olvasható házasságtörő asszony és a megbocsátó szeretet működése. A fájdalomtól a megbocsátásig ível a történet. Mindenkit hívunk és várunk!

Ebből az alkalomból segítséget is kérünk a kedves gyülekezeti tagoktól: mivel nem kis létszámú lesz a vendégsereg, szeretettel kérjük, járuljanak hozzá a több mint 80 résztvevő nagyon egyszerű megvendégléséhez. Elsősorban pogácsát kérünk, de ha süteményt is kapunk, köszönettel vesszük! Valamint ásványvizet kínálunk még! Előre is köszönjük a segítséget.

REFORMÁCIÓ HETE

Reformáció hetében egy rövid sorozatot tartunk abból az alkalomból, hogy méltóképpen ünnepeljük meg az evangélium újra felfedezését, amikor Luther Márton előtt felragyogott a Szentlélek megvilágosító kegyelmének köszönhetően az evangélium, azaz az örömhír, hogy lehet és szabad Isten szeretetével és kegyelmével számolnunk.

ALKALMAINK IDŐPONTJA:

Október 28-án, szerda este 17 óra: A reformáció lényege és összefoglalása (Pathó Gyula szentesi ev.lelkész)

Október 29-én, csütörtök este 17 óra: Mindig szükséges a reformáció, azaz a korszerű reformáció (Pathó Gyula szentesi ev.lelkész előadása és áhítata)

Október 30-án, péntek este 17 óra: *Krisztus tanúja - a reformáció jegyében: D.Ordass Lajos mártír-püspök bizonyágtétele.* (Dr. Giczi Zsolt egyetemi adjunktus, történész előadása, Szegedről)

Október 31-én, szombaton délelőtt 10 óra: ünnepi istentisztelet a templomban!

Október 31-én, szombaton 17 órakerkezdő: reformációi emlékünnepe (Református templomban).

EVANGÉLIKUS ISTENTISZTELET AZ MTV1 CSATORNÁJÁN

Nagyon nagy szeretettel hívjuk fel mindenki figyelmét arra a nagyon kiemelkedő alkalomra, amikor az MTV1 Orosházáról közvetíti az istentiszteletet **1998. november 1-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel.** Igaz, hogy ezen a napon nagyon sokan a temetőket járják, az is igaz, hogy ilyenkor kicsit alacsonyabb a részvétel a délelőtti istentiszteleten, de most azzal a kéréssel fordulunk mindenkihez, hogy A GYÜLEKEZET TEGYEN BIZONYSÁGOT EZEN A VASÁRNAPON ORSZÁG-VILÁG ELŐTT, vagyis legyünk minél többen ezen az istentiszteleten, mert ennek tehát ilyen funkciója is van.

Ne felejtjük el, hogy a TV-közvetítés miatt az **istentisztelet 11 órakerkezdődik!**

Természetesen az alkalmainkra való hívogatás nemcsak ilyen rendkívüli és kiemelkedő okok miatt fontos, hanem önmagunk miatt is, hogy minél többször halljuk meg Isten szent igéjét, aminek egyszer csak az a végső gyümölcse, hogy felragyog előttünk vagy bennünk Isten igazságának mentő valósága! Emlékezzünk arra, hogy 1997. augusztus 18-án a Kossuth Rádió közvetített istentiszteletet Orosházáról, és akkor nagyon szép számú, hatalmas gyülekezet jött össze. Most is nagyon kérünk mindenkit!

TEMETŐI ISTENTISZTELETEK

1998. november 1-én 14 órai kezdettel tartunk istentiszteleteket a két városi temetőnkben a szokott

helyen, és most is elhelyezzük a hálaadás és az emlékezés koszorúit, ahogyan minden esztendőben szoktuk.

A két orosházi - Alvégi és Felvégi - temetőkön kívül lesznek még temetői istentiszteletek Szentetornyán (Corvin úti temető: 15 órakor), Rákóczi-telepen a Szentesi úti és a Gyopárhalmi temetőben, valamint a Kardoskúti temetőben is, az illetékes lelkészek által megadott (kiplakátolt) időpontok szerint. A csanádapácai evangélikus temetőben is tartunk istentiszteletet.

TILOS A DOHÁNYZÁS!

Talán a temetőben is ki kellene tenni egy hatalmas, transzparens méretű táblát, mely megszégyenítésünkre hirdetné, hogy **“a szertartás közben tilos a dohányzás”**. Azért megszégyenítésünkre, mert ezt magunktól is illene tudnunk! Újra és újra mélységes megdöbbenéssel tapasztalom a temetés közbeni cigarettázás jelenségét. Érthetetlen, miért ne lehessen kibírni azt az időt, amit arra szántunk, hogy valakikkel osztozzunk a gyász szomorúságában, és mégis csak megadjuk a végső tiszteletet valakinek, akit talán szerettünk. De hihetetlen szomorú látvány, amikor valaki(k) igehirdetés, imádság vagy ének közben zavartalanul fűjják a cigarettafüstöt. Nagyon durva és a lap hasábjaira nem illő hasonlatokat tudnék mondani, hogy mennyire ízléstelen, kultúrálatlan, megbotrántoztató a jó ízlésű ember számára ez a betegesen infantilis viselkedés, és egyáltalán nem civilizált magatartás, hanem kifejezetten skandalum, botrány.

A dohányzás lélektani okairól sokan írtak már, de a tudós szerzőknek sem jutott eszükbe még, hogy feltételezzék a temetési szertartás közbeni cigarettázást közvetlenül a koporsó közelében, szinte csak pár lépésre. Kikutatott dolog, hogy nem a szervezetnek van szüksége a nikotinra, hiszen erőszakkal kell a fizikumot rászoktatni, hanem az emberi lélek hiányosságai miatt következik be a szenvedélyes dohányzás, pl. elsősorban a halál árnyékának völgyében, tehát különösen is a temetésen **“védekező mechanizmus”**. Primitív, másokat megalázó, bántó dolog a temetési szertartás alatt cigarettázni, és ezért emelünk szót ebben a viszonylag keveseket elérő gyülekezeti újságban, mert egyre gyakrabban látni ezt a döbbenetesen primitív viselkedést. A védekező mechanizmus mellett természetesen jelentős szerepe van az elembertelenedésnek is, a lelketlenségnek, a kiüresedett lelki állapotnak.

Legújabbban hölgyeket is látok a temetésen zavartalanul **“bagózni”**, szinte már azért kell

‘köszönetet mondani’, hogy nem az eredeti módon, őseink szokása szerint teszik azt.

LIBENZELLI MISSZIÓ

Két évvel ezelőtt már tartottak előadást közöttünk azok a kedves misszionárius testvéreink, akik Japántól Afrikáig járók a nagyvilágot Jézus Krisztus nevét hirdetve, azaz misszionálva. Újra megkerestek bennünket - hazai képviselőtük, Asztalos Zoltán református lelkész kíséretében - és szívesen jönnének közénk, hogy elmondják és megmutassák, mi minden történt az elmúlt két évben velük.

Most **1998. november 11-én délután 5 órai kezdettel** franciaországi missziójukról számolnak be vetített képes előadással, és nagyon nagy szeretettel hívjuk erre az alkalomra is a kedves testvéreket! Igaz, vendégeink elsősorban németül tudnak, de a tolmácsolást biztosítjuk! Mindenkit szeretettel hívunk!

Mi az oka...?

Mi az oka, kérdezték többen is, hogy a következő 4 esztendőre nézve a lehetőségét sem kaptam meg az önkormányzati képviselőségnek, mint ahogyan 1994-1998. között... Tehát mi az oka ennek? A válaszom egyszerű: jóval a választási kampány megkezdése előtt, már idén májusban jeleztem, hogy a következő politikai négy évben nem kívánok aktív képviselő lenni, mert egyrészt a köznapi politizálás nem az én műfajom, másrészt megfogyatkozott lelkeszi állományunk miatt roppant sok az elfoglaltságom.

Elsősorban azonban a köznapi politizálás idegenített el a közéletben való ilyen jellegű részvételtől: akarva akaratlanul is politikai konfliktusok alakultak ki, és ennek gyakorta következményei is vannak, amelyek lehetnek pusztán hétköznapiak, de lehetnek az örökkévalóságot veszélyeztető tartalma is. Pl. valaki az ilyen esetleges és felesleges politikai ellentét miatt nem képes odatalálni Isten igéjéhez és emiatt vesztheti el az örök üdvösséget, - nem szeretném ennek az ódiumát felvállalni, a Jó Pásztor (Jn 10.) minden méltatlan szolgájának mindenki felé nyitottnak kell lennie.

Másodsorban pedig alaposan megszapordott a lelkeszi munkám is azzal, hogy Győri Gábor, kitűnő és lelkiismeretes munkatársam idén augusztus óta elment a gyülekezetünkéből, mert az Úr Jézus most máshová rendelte, mint ahogy bármelyikünkkel előfordulhat ez, hogy máshol folytatjuk a lelkeszi szolgálatot.

De tagadhatatlan, hogy elsősorban az az indok vezérelt: távol áll tőlem a köznapi politizálás, helyette sokkal inkább a politológia érdekel, és egyáltalán a korszellemünk tartalma. Amikor ezeket a sorokat írom, akkor is a korszellemet hallom üvöltöni az utcán két disco között, és sokkal inkább az érdekel, foglalkoztat, hogyan sülyedhattünk idáig? Kik engedték ki ezt a szörnyű, sátáni szellemet a palackból? Sokkal inkább az foglalkoztat, mi kellene ahhoz, hogy vidékünk erkölcsi sülyedését megállítsuk, hogy valami emberhez méltóbb életminőséget segítsünk elő?

Azt gondolom, sem lelkiileg, sem gyakorlatilag nincs lehetőségem a képviselőséggel együttjáró köznapi politizálásra. Becsülöm azokat, akik ezt tiszta lelkiismerettel vállalni tudják, és nem anyagi érdekből, hanem mert a polis, a város érdekeit nézik. Isten adjon olyan vezetőket mindenfelé, akik elsősorban a város lakóinak érdekeiért dolgoznak!

Ribár János

GYÓRY VILMOS LEVELE ARANY JÁNOSHOZ

Mindig öröm számomra, ha nyomát találok annak, hogy a valamikor Orosházán élők kapcsolódni tudtak koruk szellemi elitjéhez. Az 1862-től 1876-ig Orosházán szolgálatot teljesítő Gyóry Vilmos lelkészt Jókai Mór indította el irodalmi pályáján, később Eötvös Józseffel, Gyulai Pállal, Mikszáth Kálmánnal és más kiválóságokkal is kapcsolatba került. A Toldi szerzőjének a Magyar Tudományos Akadémián és a Kisfaludy Társaságban jutott a közelébe, folyóiratában a Szépirodalmi Figyelőben is szerepelt.

Arany 1862. október 15-i keltezéssel fordult író társaihoz, az általa szerkesztendő **Koszorú** című szépirodalmi, tudományos, kulturális, ismeretterjesztő hetilaphoz toborzott szerzőket és előfizetőket. A Magyar Irodalomtörténeti Társulat folyóirata, az **Irodalomismeret** 1998. májusi száma három Orosházáról Arany Jánoshoz írt - eddig ismeretlen - Gyóry Vilmos levelet publikált Ozsvár Andrea válogatásában (melyre dr. Szabó Ferenc hívta fel a figyelmemet). Ízelítőül az általam legérdekesebbnek tartott írást közöljük ezúttal. A levélben említett elbeszélés 1864-ben látott napvilágot a **Koszorú**-ban.

(Közléteszi: Koszorús Oszkár)

Igen tisztelt Tekintetes úr!

Sietek forró köszönettel válaszolni azon kedves levélre, melyben t(isztelt) uraságod méltónak tartotta csekélységemet is felszólítani a "Koszorú"ba való munkálkodásra. Igen nagy megtiszteltetésnek veszem, - forró köszönettel fogadom, - és kész örömmel ígérem, mihelyt lehetséges, folytatom, bevégzem és el is küldöm azon már megkezdett beszélyemet - mellyel a "Szépirodalmi Figyelő" aajtaján akartam kopogtatni.

A Koszorúban **zöld**-nek is kell lenni, - majd ennek egy részét én képviselem, - mondván és írván én igen gyakran rémségesen zöldket. De se baj! Ha egészen rossz lesz - elvették, - és ezért is csak köszönettel fogok tartozni.

A dolgozásra - amint ez elmúlt napok folytán sejtettem - Orosházán csakugyan több időm lesz, mint Pesten volt. Esti óráim mindig szabadok, - azután meg elmúlván munkás hetem - szabad vagyok hat teljes napig teljesen. Csak lelkem legyen - és egészen el ne disznótorosodjam.

Hanem talán még sem lesz így egészen. Állásom olyan, minőt ábrándjaimban is alig képzeltem. Híveim kedves jó emberek, józan gondolkodású, egyenes lelkű magyar nép, kik - ne legyen dicsekvésnek látszó - úgy hiszem, meglehetősen szeretnek. Van néhány úri család, - akik körében az ember lelke újra megelevenül, - van nyugodt, kényelmes életem, csinos lakásom, szép kertem, s már is egy kis kezdődő gazdaságom...

Kegyes Istenimtől kérjek e többet?

Bocsánatot kérek, hogy ily nagyon is bizalmas csevegéssé kezd átalakulni levelem, s hogy olyasokról is írok, melyek épen nem tartoznak ama vett kedves levél válaszához.-

Még egyet: a Koszorúnak már előfizetőt is fogtam. Fogok is még többet, csak a program és az előfizetési ív kezembem legyenek.

A kedves család nőtagjainak, - a Margit szigeti kiránduláson társnőimnek kezeit mély tisztelettel csókolgatja az a rossz kabátú, de jó kedvű kis pap - akinek most még rosszabb kabátja, de talán még jobb kedve van.

T(isztelt) uraságodat mélyen tisztelve szíves felszólítását újra köszöni igaz tisztelője

Gyóry Vilmos

Gyuri bácsi

Szikár alakja, kedves mosolya energiát sugároz. Senki nem gondolná, hogy 93 hosszú esztendő van már mögötte! Most, feleségével együtt ünnepre készülnek. November 6-án lesz hetven esztendeje annak, hogy örök hűséget fogadtak egymásnak. Az évek gyorsan elrepültek, bár nem könnyű szárnnyakon, hiszen nehéz idők jártak felettük, de az egymás iránti szeretet, egymás megbecsülését, hűségüket mindvégig megőrizték és most, szép évfordulójukon Isten áldását kéri további napjaikra.

Tóth György - Gyuri bácsi - szabályos kézírással megirt visszaemlékezéséből megismerhetjük hosszú élete történetét.

Zombáról jött őseinek, Dénes Sándor tanítónak és Tóth Mihálynak ükunokájaként, Tóth Lajos és Deák Katalin házasságából született Orosházán, a Monori tanyák 509. sz. tanyán, 1905. július 12-én, hat fiúgyermekük közül legkisebbnek.

Földműves szülei mind a hat gyermeküket a Gyulai úti elemi iskolába járaták, Szabó Márton tanítóhoz, s mindjüket földművesnek nevelték.

Két legidősebb bátyja az első világháború áldozata lett.

Gyuri bácsi Kardoskútról választotta feleségét. Közös életüket szorgalmas munkával kezdték, de Gyuri bácsit hamarosan katonának vitték. 1935. októberétől kezdve, rövid megszakításokkal fegyveres szolgálatban teltek évei. A Felvidéken, később Erdélyben teljesítette a parancsot. 1944-ben a frontra került. Kalandos úton került végre haza 1944. november 7-én.

Megdöbbenve találkozott a felbukkanó egyházellenes megnyilvánulásokkal, ezek ellenkeztek felfogásával.

Ithon tevékenyen részt vett a közéletben, a Nemzeti Paraszt Párt létrehozásával. Ott volt a földosztásnál és szerepet vállalt a szövetkezeti mozgalomban, majd a termelőszövetkezetek megszervezésében. Tagja lett a Hazafias Népfrontnak, számos kitüntetés birtokosa.

Folytatás a köv. oldalon

A népi írókhoz, Erdei Ferenchez, Veres Péterhez, Darvas Józsefhez tisztelet és barátság fűzte.

Keserűen említi, hogy az új társadalmi rendért végzett, sokszor áldozatos munkálkodása ellenére őt sem kímélték meg a "padlássöprögetés" kegyetlenségeitől, ám bölcs nyugalommal visszatekintve, ezeket emberi gyengeségeknek tudja be.

Egész naplóját végigkíséri mély és igaz megbecsüléssel teli szeretete felesége iránt, aki a nehéz időkben, az ő kényszerű

távolléte alatt helyette is helytállt, két emberként végezve munkáját, és hűséges szeretettel állt mögötte a társadalomért végzett fáradozásai közben. Bizonyára ez lehet a boldogság egyik nagy titka!

Szívmengető olvasmány! Köszönjük, Gyuri Bácsi! Szeretettel kívánunk további boldog éveket, Isten áldása kísérje életüket!

FE

AZ 1956-OS REND OROSHÁZI ÓRE

Kicsi a világ, szoktuk mondogatni, mikor úgy hozza a véletlen, hogy szülővárosunktól távolabb orosháziakkal találkozunk. Így volt ez a zsinat szeptember végi három napos fővárosi ülészakán is, ahol a pesti egyházmegye képviselőjében dr. Györgyi Árpád ügyvéd került az ülésrendben mellénk, nyugat-békésiek szomszédságába. Kölcsönös bemutatkozás után kiderült, hogy zsinati tagtársunk az Orosházát 1744-ben alapító evangélikus Györgyi família leszármazottja, maga is itt született, itt járta az általános iskola első osztályait. Apját az 1956-os forradalom bukása után bebörtönözték, 1960-ban történt kiszabadulása után az egész családnak el kellett hagynia a szülőföldet. Életük nagy tragédiájaként élték ezt meg. Dr. Györgyi Árpád elmondta, hogy édesapja, dr. Györgyi Antal evangélikus hitét mindvégig megtartotta, élete utolsó napjáig presbiteri tisztséget töltött be az újpesti egyházközségben.

Miután lapunkban rendszeresen megemlékezünk az 1956-os októberi forradalom évfordulóiról, kértük, a birtokában lévő ügyészégi vádiratot és a gyulai Megyei Bíróság által készített ítéletek jegyzőkönyveit juttassa el hozzánk, ami meg is történt.

Az evangélikus vallást gyakorló dr. Györgyi Antal 1956. október 30-án, a forradalom lázas napjaiban elvállalta az orosházi rendőrkapitányság vezetését. Olyan helyzetben, mikor az évtizedes sérelmek miatt lincshangulat alakulhatott volna ki, amikor nehéz volt a rendet és nyugalmat fenntartani. Csak olyan ember tehetett ezt meg, akire hallgattak, akit ismertek, akinek volt tekintélye. Mindezek az előnyös tulajdonságok egyesültek benne.

1911. október 21-én született Orosházán, a kecskeméti Tisza István Református Kollégiumban megszerzett érettségi után a pénzügyőri pályára lépett. Szolgálati ideje alatt Sárkány Béla főesperes evangélikus egyházi tanulmányi ösztöndíjat biztosított neki, elvégezte a jogakadémiát, 1943-ban

államtudományi doktorátust szerzett. 1944. januárjában a rendőrség alkalmazta, 1947-ig dolgozott itt hadnagyi rendfokozatban. Miután ekkor 24 katasztrális hold földet örökölt, osztályidegennek minősítették, eltávolították a rendőrség kötelékéből. Ősei példáját követve gazdálkodni kezdett, majd a termelőszövetkezeti tagosítás során elvették földtulajdonát. Csak fizikai munkásként tudott elhelyezkedni, Orosházán évekig nem kapott semmilyen megélhetési lehetőséget. Hosszú ideig tűrte a megaláztatásokat, éppen segédmunkás volt a Békés Megyei Építőipari Vállalatnál, mikor a rendszer iránti elégedetlenség forradalomba torkollott.

Október 30-án Nagy Lajos, a forradalmi tanács elnöke magához hívatta a munkásság által javasolt dr. Györgyit és megkérdezte, hajlandó-e az orosházi rendőrkapitányság vezetését elvállalni. Az elnök kérése az volt, hogy a pattanásig feszült helyzetben a közbiztonságot és a közrendet minden körülmények között tartsa fenn, senkinek ne történjen semmiféle bántódása. Dr. Györgyi Antal a forradalmi helyzetben elfogadta a felkérést, és Urbán István hivatalban lévő rendőr százados társparancsnoka lett.

A forradalmi bizottság számos feladata mellett összeállított egy 40-50 főt tartalmazó névjegyzéket azokról a kommunistákról, akik a sztálinista-rákossista diktatúra végrehajtói és vezető helyi megszemélyesítői voltak. A bizottság szándéka szerint az őrizetesekek testi épségének védelme volt az elsődleges cél, hiszen a tömeg fenyegetőleg lépett fel. Dr. Györgyi 20 főt kihúzott a névsorból, így kb. 25 személyt vettek védőőrizetbe. Volt, aki önként ment be, legtöbbjüket azonban október 31-én, november 1-én és 2-án Simon Árpád segédletével beszállították az orosházi tüzérraktanyába. Mint a korabeli jegyzőkönyvekből kiderül, ott rendes elhelyezést kaptak, a tisztikonyháról érkeztek, látogatókat fogadhattak, csomagokat átvehettek, rádiót hallgathattak.

A védőőrizetbe vettek november 2-án átszállították a rendőrkapitányságra, őrizetüket egyenruhás rendőrök és polgári ruhás őrök látták el. 1956. november 5-én hajnalban - mikor a szovjet csapatok ismét elfoglalták Orosházát - egy szovjet őrnagy elbocsátotta őket. Az ezt követő hetekben beindult a diktatúra kemény gépezete.

Dr. Györgyi Antal sok tucat társával együtt 1957. január 17-én őrizetbe vették. Az orosházi városi-járású ügyészség 29 rendbeli személyes szabadság megsértésének büntette miatt emelt ellene vádat. 1957. májusában a gyulai Megyei Bíróság Bánki Horvát Ferenc I. rendű vádlottal egy perben (aki koholt vádak miatt éveket ült már előzőleg börtönben) dr. Györgyi Antal II. rendű vádlottat 3 évi és 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Hiába érvelt dr. Györgyi, hogy a kiszámíthatatlan helyzetben a súlyosabb atrocitások elkerülése miatt volt szükség a forradalmi tanács által elrendelt intézkedésekre - amit neki kellett végrehajtani - hiszen Orosházán is lehetett tartani attól, hogy erőszakos cselekményekre is sor kerül. Nem volt kegyelem.

A gyulai Megyei Bíróság által Orosházán 1958. februárjában megtartott nem nyilvános tárgyaláson újabb ítélettel két évre mérsékeltek börtönbüntetését. Az ítélet célja az volt, hogy a "múlt hibáiból kifolyóan tévesen osztályidegenként kezelt, de valójában dolgozó osztályhelyzetű vádlottat megnevelje és a jövőben bűncselekmények elkövetésétől visszatartsa."

Szerencsére Orosházán senkinek nem történt semmi baja, ami köszönhető a forradalmi tanács józan vezetésének és dr. Györgyi Antalnak is. Ezért a három-négy-öt napos fogvatartásokért és a forradalomban való részvételükért az orosházaiak első fokon legalább 100 év(!) börtönbüntetést kaptak.

Dr. Györgyi Antal feleségével (aki ma is él), fiával és lányával (aki 16 évesen hunyt el) kénytelen volt Budapestre költözni. Mint segédmunkás kereste meg övéinek a kenyérré válót, a hatalom nem engedte vissza a képzettségének megfelelő jogi munkakörbe. A börtönévek és a nehéz fizikai munka megviselték egészségét, mindössze 61 évesen, 1972. november 23-án meghalt.

Fia, Árpád szerteágazó ügyvédi munkája mellett jogi tanácsokkal is ellátja az evangélikus egyházat, a zsinat törvényalkotói testületében is részt vesz. Két lánya a Deák téri evangélikus gimnáziumba jár, számukra hihetetlen, hogy nem is olyan régen volt olyan időszak, mikor nézetei miatt bebörtönözhettek és földönfutóvá tehettek valakit Magyarországon.

Koszorús Oszkár

Bibliai csodák és a természettudományos magyarázat

A földi élet minden mozzanata, jelensége kezdettől fogva a természettudományi törvények által megszabott keretek között folyik. Ez alól nincsen kivétel. A klasszikus értelemben vett "csodák" nincsenek és csak a természeti törvényeknek az adott helyen is időben való "véletlen" egybeesését fogadhatjuk el "csodának".

A természeti törvényeket nem mi, nem az emberek hozták létre, ezek a teremtés óta, azaz öröktől fogva léteznek, mi csak felismertük azokat és alkalmazzuk. E természeti törvények ismerete nap mint nap gyarapodik. Ez a magyarázata annak, hogy Ponori Thewrewk 1963-ban a "Bibliai csodák" c. könyvében (125. old.) még nem tudta magyarázni, tehát elvetette Krisztusnak, mint férfinak "széplőtelen" fogantatását. Mi, 1997-ben az Orosházi Harangszó IV. 5. számának 9. oldalán már ezt is magyarázni tudtuk.

A következőkben három bibliai csoda megtörténetének valós voltát, azoknak a természeti törvényekkel magyarázatát kívánom ismertetni. Ezzel választ kívánok adni azoknak, akik a Biblia ezen részeit mesének, kitalált történetnek nyilvánítják. Amennyiben a téma érdeklődésre talál, úgy további csodák magyarázatával is megismertetjük az olvasót.

Elsőnek "Mózes és Áron csudát tesznek a Fáraó előtt" (Mózes II. 7, 10-12) című történetét választottuk. A Fáraó sanyargatta a zsidó népet, ezért Mózes kérte, hogy bocsássa el Egyiptomból a zsidókat. A Fáraót először a bot-kígyó cselekménnyel próbálták a kérés teljesítésére bírni: "Beméne azért Mózes és Áron a Fáraóhoz ... veté Áron az ő vesszejét a Fáraó elé és ... kígyóvá lón (az)." Erre a Fáraó utasítja az egyiptomi bölceket és varázslókat ellen cselekedetre: "Elveté ... mindenik az ő vesszejét és kígyókká lón, de az Áron vesszeje elnyelé azok vesszejét". Ezek szerint a "beavatottak" előtt eléggé ismert volt ez a mutatvány. Ennek magyarázata:

Az Egyiptomban honos ureusz kígyónak (Naia haie) különös tulajdonsága van. Ha a kígyó tarkóját a megfelelő helyen és módon megnyomják, merevgörcsöt kap a kígyó. Ezzel a merevgörcsös kígyóval úgy lehet suhintani, mint egy vesszővel. Egy másik helyen való nyomásra a görcs megszűnik, és a "bot" ismét kígyóvá lesz. Úgy látszik, Áron kígyója erősebb és talán éhesebb is volt, mint az egyiptomiaké, azért tudta azokat elnyelni. Íme a kígyóvá vált vesszőcsoda magyarázata. A csoda talán abban van, hogy ezt a törvényszerűséget Áron ismerte és az, hogy az ő kígyója volt az "erősebb".

A következőkben az egyiptomi tíz csapás közül az első kettőt ismertetjük. Mivel a Fáraó nem engedte el ezek után sem a zsidókat, ezért Isten 10 csapással sújtva bírta rá a Fáraót az engedékenységre. "Az első csapás: a vizek vérré válnak" (Mózes II. 7, 19-21). "...nyújtsd ki kezedet Egyiptom vizeire... hogy vérré legyenek... A hal... a folyóvízben meghala és megbűdösödék a folyóvíz... és vérré vala (az)". Ezt a jelenséget az algavirágzással magyarázzuk.

Az algavirágzás (vízvirágzás) nálunk is "közismert". Ősi magyar népi megfigyelés, hogy a vizek, pocsolják "hirtelen" zölddé válása, az algavirágzás közeli esőt jelent. Népi regula: "Harmadnapra megjön az eső, ha az állóvíz színe zöldben virágzik". De mi a "véres" vízvirágzás oka?

Világviszonylatban elterjedt jelenség az Euglene sauguinea ostoros moszat okozta vörös vízvirágzás. Ezek elszaporodásakor olyan lesz a víz, mintha vér lenne, és a primitív ember el is hiszi, hogy vérré lett az víz, még napjainkban is. Ezekben az algákban a zöld színtestecskék mellett vörösek is vannak. Az alga sötétben zöld színű, de a megvilágítás után már 6 perc múlva a vörös színtestecskék dominálnak az alga felszínén. Nappal oxigént dúsítják a vizet, de éjjel oxigént fogyasztanak. Ha túl sok az alga, akkor a hajnali órákra oxigénhiányos lehet a víz és a halak pusztulását okozzák. Ez a jelenség játszódhatott le Egyiptomban is. A Nílus mocsaraiból az áradás a folyóba sodorta az ott keletkezett algákat, a hal és egyéb tetemet, ezért lett bűzös a folyó vize.

Az algák szaporodása Kiss István professzor (unoka nagybátyám) szerint az időjárási frontok függvénye. Különösen a zivatarok által okozott légköri pozitív és negatív ionok elszaporodása és a villámláskor keletkező

nitrogén-oxidok serkentik az algák szaporodását. Az esőt megelőző időjárási frontok jó előre lehetnek ilyen hatással és elősegítik az alga vízvirágzását. Aki ezen hidro-meteorológiai összefüggést ismeri, azt könnyen mondhatják jóstehetségűnek.

Az első csapást okszerűen követte a második.

Mivel a Fáraó e csapástól sem bocsátá el a zsidókat, akkor "... én egész határodát békákkal verem meg ... és reád és népedre ... felmennek a békák" (Mózes II. 8, 2-8). Egyiptom víztározóiban, a parti nádasokban rengeteg béka élt. Az algák árjától elpusztult halak bomló tetemeiből származó mérgek a békákat a víz elhagyására kényszerítették. Félelmetes tömegben lephették el a keskeny völgyben lévő emberi települést, a házakat, udvarokat. A nyári nap melege a békák kiszáradás okozta pusztulását idézte elő. A halmokban rakott békáttetek a trópusi forróságban gyorsan oszlásnak indultak és orrfacsaró bűzt árasztottak. A dögölt békákat ellepték a döglegyek, amelyek állatra és emberre egyaránt rászállva azokat csipéseikkel kínozták. Az árteterekről szúnyogok hada is megkeserítette az emberek életét. Ez volt a harmadik és negyedik csapás.

Az előbbi események tehát természettudományosan nem voltak csodák, hanem törvényszerű jelenségek. Ezekben a csoda az volt, hogy a természeti törvényeket ismerte és megfelelő helyen és időben alkalmazta, illetve megjósolta Mózes és Áron.

Ezt a hívő ember az Isten irányításának, a gondviselésnek tudja be, ami előttünk kiismerhetetlen. Mert "Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér, csak titkonérző lelke óhajtvá sejt" (Berzsenyi).

Dr. Kiss A. Sándor

Gimnáziumi ösztöndíjak

Az ősszel induló gimnáziumi osztályunk első lépéseit sokan kísérik imádkozó szívvel, féltő szeretettel.

Gimnazista gyermekeink sorsát sok testvérünk igyekszik egyengetni úgy is, hogy alapítvánnyal támogatja iskolánkat.

Így köszönhetjük meg a Ravasz Antal Gimnáziumi Alapítvány juttatását.

Az alapító, Dr. Fehér Dezsőné Dr. Ravasz Magda elgondolása szerint az arra érdemes, kiemelkedően jó tanuló gyermekeket ösztöndíjjal jutalmazhatjuk az idén.

5 tanuló havi 1.500 Ft.,

2 tanuló havi 1.000 Ft. tanulmányi ösztöndíjban részesül.

Ugyancsak ez a nemes szándék vezérelte az Evangélikus Gimnáziumi alapítvány létrehozóit, akik az egykori evangélikus gimnázium hajdani tanítványai voltak. Segítő szándékuknak köszönhetően mindegy 8 gimnáziumi tanulónk részesült az ősz folyamán egyszeri tankönyvtámogatásban.

A kuratórium döntése előtt kikérte a pedagógusok véleményét, melyben az odaitélés szempontjaként az anyagi rászorultság mellett a tanulmányi munka és a magatartás is szerepelt.

Ezúton szeretnénk megköszönni mindazoknak, akik anyagi áldozatot is hozva segítik gimnáziumi oktatásunkat.

Isten áldja meg az intézményünkért bármit tevő, értünk aggódó és imádkozó testvéreinket.

AZ EGYHÁZ HUMORA

A kis Medvegy

A soproni teológus évek után dr. Raffay Sándor püspök úr 1938. február 15-én Budapesten, a Deák téri templomban szentelt lelkésszé. Mint segédlelkészt küldött ki Gyulára, első szolgálati helyemre. Principálisom, Rohály Mihály kijelölte a helyeket: az állami elemi iskolát, a leány polgárit és az ipari iskolát, ahol hitoktatni kezdtem.

Könnyű feladatomból volt, mert egy-egy osztályba mindössze három-négy evangélikus tanuló járt. Ezeknek tisztelendő bácsi voltam. Mindnyájan jó gyerekek voltak, könyvük is volt, így csak meg kellett magyarázni a bibliai történeteket és minden jól ment.

Visszaemlékszem egy Medvegy nevű kis tanítványomra, szülei Csabáról származtak el a Gyula környéki tanyára, otthon tótul beszéltek. Tekintettel arra, hogy márciusban kezdtem el a tanítást, már az első órától kezdve a vizsgára készültem, ami mindig a templomban volt. Ilyenkor, egy évben egyszer eljött a körlelkész vagy az alesperes. Tájékozódnom kellett, hogy mit tudnak, ezért az anyagot átismételtük. A kis Medvegyről láttam, hogy magol, de nem tudja az elmondottak értelmét.

Közismert, hogy Jézus születése után Heródes kerestette Jézust, hogy megölje. A történet egyik mondata így hangzott: "Íme megjelent az Úrnak anyala Józsefnek álmában és ezt mondta: - Kelj fel, vedd a gyermeket és annak anyját és fuss vele Egyiptomba."

Az én kis Medvegyem a történetet szépen elmondta, de nem tudott mit kezdeni ezzel a szóval: Egyiptom.

A történetet így fejezte be: - és József futott egyik dombról a másik dombra.

Ugyancsak vele történt egy másik eset is, a 12 éves Jézussal kapcsolatban. "Mikor Jézus 12 éves lett, szüleivel felment az ünnepekre, Jeruzsálembe. Visszatérőben keresték őt szülei, de nem találták sem a rokonok, sem az ismerősök között. Visszamentek Jeruzsálembe és megtalálták a templomban. Meglátván őt, anyja így szól hozzá: Fiam, mért tetted ezt velünk? Atyád és én nagy bánattal kerestünk."

A kis Medvegy ezt sem értette, el sem tudta képzelni, hogy nem haraggal keresték. A történetet így fejezte be: - Atyád és én nagy bunkóval kerestünk.

id.Koszorús Oszkár (1914-1995)

Nemzeti alkalmak és ünnepek

Október 6-án minden esztendőben "nemzeti gyásznapot" kellene tartanunk, erre kitűnő alkalmat teremtene számunka az emlékezés az "aradi vértanúkra". Elgondolkodtató és megrendítő, hogy valamikor nem is kevesen voltak olyanok, akik életüket merték áldozni a szabadságért, a hazáért. Némcsak azért, mert ennyit megérdemelnének, hanem azért is meg kellene állnunk az ilyen napokon, hogy mértékegyeségként alkalmazva életüket, a magunk megszegényedett, lelki értelemben elsivárosodott életünket hozzájuk hasonlítsuk és magunkba szállva meditáljunk afelett, mi is lenne a kötelességünk.

1956. október 23. sikertelenül sikeres forradalmunk, nemzeti felkelésünk a kommunista diktatúra ember-nyomorító önkényuralma ellen. Kevés olyan társadalmi izmus van a világtörténelem színpadán, amely antropológiai és szociológiai értelemben annyit ártott volna az ember nevű földlakónak, mint a kommunizmusnak nevezett izmus. Az első álmódok jó szándékát esetleg még feltételezhetjük, de amikor közvetlenül az 1917-es forradalom után megkezdődött az iszonyú méretű népirtás a volt Szovjetunióban, akkor a vezetők között nagyon sokaknak ki kellett volna józanodniuk és rá kellett volna döbbenniük, hogy gyilkosok és rablók, sikkasztók és tolvajok kezébe került a hatalom, ehelyett azonban ezeket és tíz- és százazereket fertőzött meg a 100 millió áldozatot produkáló embertelen eszmerendszer. Már korábbi Harangszó újságunkban jelentettük, hogy francia történészek kiadták a "Kommunizmus áldozatai" című kötetüket és abban mutatják be, hogy mennyi áldozata volt eddig ennek a szellemi rettenetnek. És ezek a francia szerzők még fel sem mérhetik - mert eszköz sincs hozzá - hogy mennyi spirituális, tehát lelki és szellemi kárt okozott ez az izmus, amikor lelki-szellemi értelemben megcsönkította az embert azzal, hogy megfosztotta transzcendentálási képességétől. Ez azt jelenti, hogy nagyon sok ember lelki-szemét szűrték ki, és ezért nem képesek meglátni a Teremtő Isten valóságát. A színvak ember nem érti a színek sokaságát, és a hitetlen ember is ilyen lelki színvak, majdnem képtelenség a számára világossá tenni azt, ami pedig - a látó ember számára - a napnál is világosabb. Október 23-án nemcsak egy politikai rendszer a téma, hanem egy olyan filozófia, egy olyan gondolkodás, amely az embert színvakká, illetve istenvakká tette - és ezért a legkézenfekvőbb tényeket sem képes meglátni és képtelen meghallani Isten hívó szavát.

Idén október 23. pénteki napra esik, ezért a 8 órakor kezdődő reggeli áhítat keretében tartunk megemlékezést azzal a hálaadással, hogy 1998. májusa óta valóban új kezdődött magyar hazánkban, elsősorban szellemi értelemben.

Újra forradalomra van szükség, csak most már lelki forradalom kellene, hogy sokkal kevesebb lenne hazánkban az alkoholisták, az öngyilkosok, a kábítószeresek száma, a borzasztóan leromlott életminőségű emberek száma, akik már nem létminimumon élnek, hanem valami hihetetlen szellemi és erkölcsi szakadékban, akiknek már minden mindegynek látszik, saját emberségüket elvesztették, mint egy tisztátalan zsebkezdőt. Új forradalom kellene, de már azért, hogy végre ne a kihalás felé tántorogjunk, hogy javuljon az egészségi állapotunk... és nem is kell sorolni a témákat, mert bizony nemzeti sirunk felé tántorgunk, a baljós úton. Forradalom, de harci fegyverek nélkül, csak és kizárólag lelki fegyverekkel.

Szerkesztő

GYÜLEKEZETI HÍREK

KERESZTELÉSEK

Benkő Mihály és Béres Enikő leánya:
ZSÓFIA augusztus 16-án
Tompai Tibor és Cékmány Mónika leánya:
ADEL augusztus 16-án
Czékmány Antal és Lőrinc Julianna leánya:
GRÉTA augusztus 16-án
Séllei Ferenc és Csepregi Etelka leánya:
DANIELLA GERDA augusztus 23-án
Séllei Ferenc és Csepregi Etelka leánya:
DOMINIKA TEKLA augusztus 23-án
Havasi Tibor és Dr. Varga Anikó leánya:
VIKTÓRIA augusztus 29-én
Szemenyei Zoltán és Radics Anett fia:
ROLAND augusztus 30-án
Pallag Péter és Tenkes Mária leánya:
LIVIA RITA szeptember 13-án
Zalai Ferenc és Melis Zsuzsanna fia:
CSANÁD október 11-én
Kukucska Mihály és Krivik Katalin fia:
RENÉ MIHÁLY október 4-én.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉS

Nagy Tibor és Virág Szilvia
augusztus 22-én kötöttek házasságot
Szluka Csaba és Kiss Valéria
augusztus 29-én kötöttek házasságot
Valent Attila és Péter Ildikó Edit
szeptember 5-én kötöttek házasságot
Dinnyés József Attila és Sléger Márta
szeptember 12-én kötöttek házasságot
Zábrák László és Szatmári Magdolna
szeptember 19-én kötöttek házasságot

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉSEK

1998. augusztus 12 - október 5-ig.
Kovács Tiborné/Nyitrai Márta 49/, Szatmári
Józsefné/Jászai Klára 47/, Melis Jánosné/Bor
Etelka 79/, Kiss János/75/, Szedlacsek Mihály/86/,
Alföldi Károlyné/Vigh Veronika 88/, ö. Német
Lajosné/Csenkei Etelka 86/, Szabó János/59/, id.
Sándor Pál/87/, Jeges Károlyné/Balassa Ilona 88/,
Török Mihályné/Kocsis Anna 70/,
Német György/90/, Szabó Márton /41/, id. Ágoston
Antal/95/, id. Csepregi József/88/.

Erzsiák Mátyás/90/, Görbics Mihály/71/, Zábrák István/77/, Sin Mihály/64/, ö.Sasvári Ferencné/Gombkötő Julianna 89/, Sonkolyos Károly/72/, ö.Halmi Istvánné/Lopusni Mária 83/, Berta György/79/, Igrényi Lászlóné/Halustyik Ida 72/, ö.Domokos Mihályné/Szalai Etelka 86/, Vági

András/53/, Zábrák Sándorné/Németh Erzsébet 89/, ö.Leitner Antalné/Laczkó Erzsébet 85/

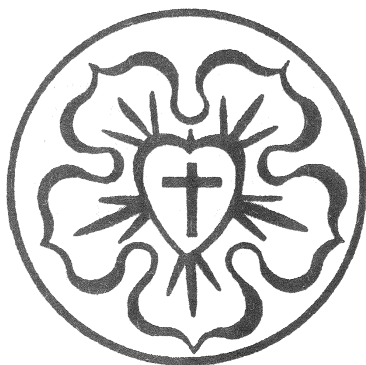
A VILÁG ELMÚLIK... DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ"

(1.Jn,2,17)

HARANGSZÓ ÚJSÁGUNKRA A KÖVETKEZŐ TESTVÉREK ADAKOZTAK 1998. augusztus 12 - október 5-ig.

Evangelikus Általános Iskola	1.500
Kunszeri Miklósné Kiskunhalas	500
Györgyi Bálint	1.000
Mosolygó Miklós	1.000
Fürst Enikő	1.000
Csepregi Antalné	500
Kovács Imréné	500
Törös Antalné	500
Szemenyei János	1.000
Tömböly-család Orosháza	2.000
Czikora Lajosné Kardoskúti gyülekezet	500
Kardoskúti gyülekezet	1.000
Gombkötő Mihály és neje K.kút	500
Fejes Sándorné	500
Soós Tibor és neje	1.000
Tóth Lenke	1.000
Bérczes Eleménné	2.000
Molnár György és neje Kondoros	1.000
Rajki Józsefné K.kút	1.000
Dr.Kiss A. Sándor Szeged	2.000
Vidovnyecz Pálné	500
Musztafa Szulimán és neje	2.000
Csóti Nagy Istvánné K.kút	1.000
Horváth Éva	1.000
Horváth Ádám	1.000
Györi József	500
Németh Andrásné	1.000
Vági Lászlóné	1.000
Tóth György és neje	1.000
Pleskó Józsefné	1.000
Szikora Józsefné	1.000

KÖSZÖNJÜK! ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN AZ ADAKOZÓKON!

**Összeállította:
Pleskó Józsefné**

Orosházi Harangszó- Kiadó: Evangélikus Egyházközség,
5900 Orosháza Thék Endre u. 2. Felelős kiadó Ribár János
lelkész, esperes. Társzerkesztő Koszorús Oszkár presbiter.
Készült az INICIALE BT. nyomdájában, Orosháza.